

ninger, som det var anseet nødvendigt at indhente om adskillige Gjenstande, saavel fra Indenrigsministeriet som fra Udenrigsministeriet og Marineministeriet, blev Loven udarbejdet og tilfjøllet Hs. Majestæt Kongen i Begyndelsen af Juni Maaned til Foretagelse i Geheime-Statsraadet. Men, som det vil være Thinget bekjendt, indtraf strax derefter det beklagelige Uheld, som forhindrede Hs. Majestæt fra i længere Tid at afholde Geheime-Statsraad. Jeg kunde da have taget Loven tilbage; men da Sagen var saa vidt fremrykket og Loven imødefaaes med Længsel af Skibsførerne, saavel i Hovedstaden som i Provindserne, troede jeg, at det var rigtigst at lade den nyde Fremme. Jeg skal endnu kun bemærke, at efterat Loven var forelagt for Thinget, er der optraadt Tvivl hos mig, om den Form, der er valgt for Stadsfæstelsen, er den rette, eller om det ikke maatte være mere stemmende med den Praxis, der har uddannet sig i Rigsdagen, at forelægge selve den foreløbige Lov til Thingets Vedtagelse. Saafernt det skulde befindes, at den hidtil fulgte Praxis fordrede, at en saadan Form iagttages, maa jeg bede Thinget at ville betragte selve den foreløbige Lov, der er fremlagt tilligemed Udkastet, som det af mig forelagte Udkast; selve den foreløbige Lov vil da i dette Tilfælde være den Lov, som Thinget vil have at behandle.

Formanden: Saavel det forelagte Udkast som den foreløbige Lov, hvortil det knytter sig, skal blive omdeelt og det vil i et senere Møde blive at afgjøre, hvorledes Sagen skal behandles.

Jeg skal derefter give Ordet til den høitærende Finantsminister.

Finantsministeren: Det vil være det høitærende Thing bekjendt, at der alt i længere Tid har været forhandlet om Afhændelse af de Staten tilhørende Etablissements paa Fredesværk. Det Lovforslag, der i den Henseende vil være fornødent, kan imidlertid ikke endnu forelægges Lovgivningsmagten. Der er derimod en enkelt Deel af de Eiendomme, der findes paa Værket, som allerede nu maa søges afhændet, nemlig det derværende Robbervalse-

værk, som er forpagtet af Handelshuset Suhr & Compagni og i en Række af Aar har været i dette Husets Forpagtning, hvilken Forpagtning dog er opsigt til 1ste November d. A. Det havde været Ministeriet kjært, om denne Sag kunde have været foretaget i Forbindelse med Afhændelsen af samtlige de øvrige Dele af Værket, der alle, med Undtagelse af Krudtværket, som Krigsministeriet har forbeholdt sig, ville være at sætte til Auktion, og man søgte derfor at saae Forpagtningen forlænget til den 1ste April næste Aar. Men da dette har vist sig umuligt, er det blevet en Nødvendighed at fremkomme med et særligt Lovforslag om Afhændelsen af den nævnte Eiendom.

Ved selve Afhændelsen er Forholdet af en noget compliceret Natur. Den nævnte Eiendom er nemlig for 28 Aar siden overdraget den nuværende Forpagter til Benyttelse, og i dette lange Tidsrum have saavel Bygningerne som navnlig Maskinerne og Inventarium undergaaet meget betydelige Forandringer, hvilke, baade hvad Maskinerne og Inventariet og tildeels hvad Bygningerne angaaer, ere udførte alene af Forpagteren og paa hans Bekostning. Hvis nu i Henhold til den i sin Tid indgaaede Forpagtningscontract Staten vilde gjøre sin Ret gjældende, og ved Fratrædelsen af Forpagtningen fordrø Eiendommen overdraget i den Stand, hvori den befandt sig for 28 Aar siden, vilde det vistnok være en særdeles uheldig Tilstand at bringe Eiendommen til Auktion. Man har derfor forsøgt at komme til en Overenskomst med det nævnte Handelshus, der vistnok ogsaa fra sin Side maatte antages at være interesseret i, at Maskiner og Inventarium solgtes i Forbindelse med Værket; og efterat forskellige Forhandlinger have fundet Sted, er en Overenskomst tilveiebragt, som forekommer mig i alle Henseender tilfredsstillende for Statskassen. Man har nemlig ladet foretage en nøiagtig Taxation og Burdering af samtlige Dele af Eiendommen, saavel af Bygninger og Grunden, som af Maskiner og Inventarium. Resultatet af denne Taxation, der, som jeg vil tillade mig at bemærke, hvad Maskiner og Inventarium angaaer, nok kan betragtes som i det Hele taget holdt noget høi, har været det, som vil findes angivet i de